

Ledarskap och förbättringsarbete Management and Care Development in Nursing

5 högskolepoäng

5 credits

Ladokkod: B2FL01

Version: 1.1

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom vård 2016-11-23

Gäller från: VT 2017

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap (A1N)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav:

- Kandidatexamen inom vårdvetenskap/ Sjuksköterskeexamen om 180 hp inklusive eller kompletterad med ett självständigt arbete (examensarbete) om 15 hp
- Svensk legitimation som sjuksköterska
- 1 års yrkeslivserfarenhet som sjuksköterska (heltid)

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen innehåller fördjupade kunskaper om ledarskap och förbättringsarbete för olika professioners ledande och utvecklande funktion inom vård och omsorg. I kursen studeras teorier och modeller för att leda, organisera och utveckla vården. Vidare studeras olika styrformer och prioriteringar liksom metoder för riskbedömning, patientsäkerhet och förbättringsarbete utifrån förhållningssättet hållbar utveckling. Etiska frågeställningar för hur förutsättningar skapas för ett hållbart miljömässigt, socialt och ekonomiskt värdeskapande ledarskap. Teorier och modeller om gruppdynamik och samverkan ingår i kursen liksom relevant lagstiftning för vården och vårdmiljön.

Mål

1. Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- 1.1 identifiera och analysera ledarskap som stödjer patienter och närståendes hälsa, delaktighet och välbefinnande i vården och vårdmiljön,
- 1.2 identifiera och analysera teorier, modeller och system för ledning, organisering samt utveckling av vård och vårdmiljöer,
- 1.3 identifiera och analysera styrformer och prioriteringar inom vården,
- 1.4 identifiera och analysera metoder, riskbedömning, patientsäkerhet och förbättringsarbete utifrån förhållningssättet hållbar utveckling.

2. Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- 2.1 problematisera och tillämpa teorier och modeller för att leda, organisera och utveckla en hållbar vårdmiljö,
- 2.2 problematisera gruppdynamik i relation till ledarskap i en professionell verksamhet,
- 2.3 tillämpa lagstiftning med relevans för patientsäkerhet,
- 2.4 söka och värdera vetenskapliga studier och tillämpa dessa för ett evidensbaserat ledarskap,
- 2.5 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig

källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

3.1 problematisera och värdera etiska frågeställningar för hur förutsättningar skapas för ett hållbart miljömässigt, socialt och ekonomiskt värdeskapande ledarskap.

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- Föreläsningar
- Reflektionsseminarium

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma. Undervisningen sker genom flexibelt lärande. Arbetsformen vid flexibelt lärande förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten dator, webbkamera och headset. Studierna baseras på självständiga studier samt gemensamma kursträffar förlagda till Högskolan i Borås. Kommunikation mellan lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg. Vissa studieuppgifter genomförs i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkänedom.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Inlämningsuppgift i grupp

Lärandemål 1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 2.5

Högskolepoäng: 1,5

Betygskala: Underkänt eller Godkänt

- Individuell inlämningsuppgift

Lärandemål 1.4 2.3 2.4 2.5

Högskolepoäng: 2,5

Betygskala: Underkänt eller Godkänt eller Väl godkänt

- Reflektionsseminarium

Lärandemål 1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 3.1

Högskolepoäng: 1

Betygskala: Underkänt eller Godkänt

Varje examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första tentamenstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats.

Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Aronsson, G., Hellgren, J., Iskasson, K., Johansson, G., Sverke, M., Torbiörn, I. (2012). *Arbets- och organisationspsykologi. Individ och organisationspsykologi*. Natur och Kultur. 464 s.

Batalden, P. & Davidoff, F. (2007). What is "quality improvement" and how can it transform healthcare? *Quality & Safety in Health Care* 16, ss. 2-3.

Döös, M. & Waldenström, K. (Red). (2009). *Chefskapets former och resultat. Två kunskapsöversikter om arbetsplatsens ledarskap*. Vinnova VR: Rapport 2008:15. 221 s.

Fossum, B. (red). (2013). *Kommunikation: Samtal och bemötande i vården*. Lund: Studentlitteratur. 472 s.

Jonasson, L-L. Carlsson, G. & Nyström, M. (2014). Prerequisites for sustainable care improvement using the reflective team as a work model. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*. 9: 23934. <http://dx.doi.org/10.3402/qhw.v9.23934>

Lindgren L (2012). *Öppna jämförelser - Ett styrmedel i tiden eller "Hur kunde det bli så här?"* Rapport 2:2012, FoU i Väst, Göteborg. 147 s.

Lundin, K. & Sandström, B. (2015). *Ledarskap inom vård och omsorg*. 2:a upplagan. Lund: Studentlitteratur. 240 s.

Peeters, J. (2012). Sustainable development: A mission for social work? A normative approach. *Journal of social intervention: theory and practice*, 21; 2, ss. 5-22. DOI: URN:NBN:NL:UI:10-1-113790

Ridelberg, M.,(2016). *Towards safer care in Sweden ? Studies of influences on patient safety*. Linköping: Linköping University Electronic Press. 96 s.

SFS. Svensk författningssamling (2014:821). *Patientlagen*. Stockholm: Socialdepartementet.

SFS. Svensk författningssamling (1982:763). *Hälso- och sjukvårdslagen*. Stockholm: Socialdepartementet.

SFS. Svensk författningssamling (2010:659). *Patientsäkerhetslagen*. Socialdepartementet. Uppdaterad 2012. Stockholm: Socialdepartementet.

SFS. Svensk författningssamling (2001:453). *Socialtjänstlagen*. Uppdaterad 2012. Stockholm: Socialdepartementet.

Slimane, M. (2012). Role and relationship between leadership and sustainable development to release social, human, and cultural dimension. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 41 92 – 99. doi:10.1016/j.sbspro.2012.04.013

Socialstyrelsen. (2008). *Vårdskador inom somatisk slutenvård*. Stockholm: Socialstyrelsen. 26 s.

Socialstyrelsen. (2009). *Nationella indikatorer för God vård. hälso- och sjukvårdsövergripande indikatorer. – Indikatorer i Socialstyrelsens nationella riktlinje*. Stockholm: Socialstyrelsen. 87 s.

Socialstyrelsen (2009). *Att mäta patientsäkerhetskulturen*. Socialstyrelsen. 37 s.

Socialstyrelsen. (2012). *God kvalitet i socialtjänsten om ledningssystem för kvalitet i verksamheten enligt SoL, LVU, LVM och LSS*. Stockholm: Socialstyrelsen. 59 s.

Sveriges kommuner och landsting. (2006). *Gör och lär: ett smakprov på förbättringskunskapens teori och praktik i hälso- och sjukvården*. 73 s.

Sveriges kommuner och landsting (2015) *Handbok. Riskanalys och Händelseanalys. Analysmetoder för att öka patientsäkerheten*. Stockholm. Sveriges kommuner och landsting 109 s. 104 s.

Svensk sjuksköterskeförening och Svenska Läkaresällskapet. (2013). *Teamarbete & Förbättringskunskap. Två kärnkompetenser för god och säker vård*. 39 s.

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i:

Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning till distriktssköterska, 75 hp.

Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot psykiatrisk vård, 60 hp.

Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot vård av äldre, 60 hp och

Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot hälso- och sjukvård för barn och ungdomar, 60 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.